

Βρυξέλλες, 12 Μαΐου 2021
(OR. en)

8570/21

**Διοργανικός φάκελος:
2020/0361(COD)**

**COMPET 332
MI 325
JAI 513
TELECOM 189
CT 62
PI 34
AUDIO 51
CONSOM 114
CODEC 659
IA 81**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία / Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8415/21

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 14124/20 + COR 1 + ADD 1

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ
- Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 15 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή υπέβαλε την ανωτέρω πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

¹ Έγγρ. 14124/20 + COR 1 + ADD 1.

2. Στόχος της παρούσας πρότασης κανονισμού είναι να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τις ενδιάμεσες υπηρεσίες, θεσπίζοντας ενιαίους κανόνες για ασφαλές, προβλέψιμο και αξιόπιστο επιγραμμικό περιβάλλον, στο πλαίσιο του οποίου προστατεύονται ουσιαστικά τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη.
3. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 27 Απριλίου 2021².
4. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO) δεν έχει ακόμη ψηφίσει επί της έκθεσής της.
5. Στη δήλωσή τους στις 25 Μαρτίου 2021 τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κάλεσαν τους συννομοθέτες να επισπεύσουν τις εργασίες τους για την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, προκειμένου να ενισχυθεί η ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών με τη δημιουργία ασφαλέστερου ψηφιακού χώρου και ισότιμων όρων που θα προωθούν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

6. Η εξέταση της πρότασης από την Ομάδα «Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη» ξεκίνησε στις 16 Δεκεμβρίου 2020 υπό τη γερμανική Προεδρία και έκτοτε συνεχίστηκε με στόχο να υποβληθεί έκθεση προόδου πριν από το τέλος της πορτογαλικής Προεδρίας.
7. Κατά τη διάρκεια των 22 συνεδριάσεών της, εκ των οποίων μία πραγματοποιήθηκε υπό τη γερμανική και οι υπόλοιπες υπό την πορτογαλική Προεδρία, η Ομάδα εστίασε ιδίως τις συζητήσεις της στη γενικότερη αρχιτεκτονική, το πεδίο εφαρμογής και τις ουσιαστικές διατάξεις, καθώς και το συνολικό σύστημα επιβολής του μελλοντικού κανονισμού, συμπληρώνοντας την ανάλυση ολόκληρου του κειμένου.
8. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση εξετάστηκε λεπτομερώς κατά τη διάρκεια δύο συνεδριάσεων της Ομάδας στις 6 και 12 Ιανουαρίου 2021. Από την εξέταση αυτή προέκυψε ότι, σε γενικές γραμμές, οι αντιπροσωπίες υποστηρίζουν τον στόχο της πρότασης, καθώς και τις μεθόδους, τα κριτήρια και τις επιλογές πολιτικής που έχει προσδιορίσει η Επιτροπή.

² INT/929 – ΕΟΚΕ-2021.

9. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA) που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 2021, υποβλήθηκε στην EMA το σχέδιο έκθεσης προόδου (έγγρ. 8415/21) προκειμένου να διαβιβαστεί στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας κατά τη σύνοδό του στις 27 Μαΐου 2021.

III. ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

10. Με βάση τις συζητήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής σε επίπεδο Ομάδας, η Προεδρία διαπίστωσε την ένθερμη και γενική υποστήριξη των κρατών μελών ως προς το επίπεδο φιλοδοξίας της πρότασης, τους γενικότερους στόχους της και την ανάγκη για ταχεία έγκριση. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη έχουν συμβάλει σε μια εντατική και εποικοδομητική συζήτηση. Στο πλαίσιο αυτό, τα ακόλουθα σημεία έχουν αναγνωριστεί ως τα πλέον ευαίσθητα ζητήματα από πολιτικής και νομικής απόψεως:

a) Επιβολή και εκτελεστικότητα

Τα κράτη μέλη εξέφρασαν τη δέσμευσή τους να διατηρήσουν τις βασικές αρχές της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο³, ιδίως τη ρήτρα του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας που αφορά την εσωτερική αγορά (γνωστή και ως αρχή της χώρας προέλευσης).

Πρόκειται για μία από τις κύριες αρχές για να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας μεταξύ κρατών μελών. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης τη γενική υποστήριξή τους προς τις διατάξεις περί ευθύνης που ενσωματώθηκαν από την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο στην πρόταση πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

Τονίστηκε επίσης η ανάγκη για αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού, καθώς και για ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών, των αρμόδιων αρχών τους και της Επιτροπής. Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να συμμετέχουν περισσότερο οι χώρες προορισμού, καθώς και να βελτιωθεί η διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ των συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών, να πραγματοποιούνται κοινές έρευνες και να υποβάλλονται κοινές αιτήσεις για παρέμβαση της Επιτροπής.

³ Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»).

Αρκετά κράτη μέλη εξέφρασαν ανησυχία και προβληματισμό ως προς το πεδίο εφαρμογής και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών που ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 της πρότασης. Η Ομάδα αφιέρωσε αρκετές από τις συνεδριάσεις της στην αποσαφήνιση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες εθνικές δικαστικές ή διοικητικές αρχές μπορούν να εκδίδουν και να απευθύνουν εντολές, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο, σε παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών ώστε να λαμβάνουν μέτρα κατά συγκεκριμένων στοιχείων παράνομου περιεχομένου ή να παρέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

Η Επιτροπή περιέγραψε τις νομικές επιπτώσεις των εν λόγω εντολών σε διασυνοριακές υποθέσεις και εξήγησε την εκτελεστότητα των προτεινόμενων κανόνων στο πλαίσιο αυτό. Εντούτοις, ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να ζητούν επιπλέον εξηγήσεις σχετικά με την εκτελεστότητα σε πρακτικό επίπεδο των εντολών σε διασυνοριακό πλαίσιο και τις επιπτώσεις τους στην αρχή της χώρας προέλευσης.

Για την επιβολή του προτεινόμενου κανονισμού προβλέπεται η θέσπιση νέου συστήματος εποπτείας, το οποίο θα καθορίζει διαφορετικές εξουσίες και απαιτήσεις για τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών και τις αρμόδιες αρχές, το δίκτυο συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών σε ενωσιακό επίπεδο (στο εξής: «συμβούλιο») και την Επιτροπή. Τέθηκαν επίσης ερωτήματα σχετικά με την πρακτική λειτουργία του πολυεπίπεδου συστήματος εποπτείας, καθώς και τις επιπτώσεις του στην υφιστάμενη εθνική διοικητική δομή.

Η Ομάδα εξέτασε επίσης το ζήτημα της ουσιαστικής εκτελεστότητας του προτεινόμενου κανονισμού ως προς τους παρόχους υπηρεσιών με παράνομη διάρθρωση και τόπο εγκατάστασης εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εντός της Ένωσης, ωστόσο δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις του προτεινόμενου κανονισμού. Για το θέμα αυτό απαιτούνται περαιτέρω συζητήσεις στο πλαίσιο μελλοντικών διαπραγματεύσεων.

β) Έλεγχος περιεχομένου

Τα κράτη μέλη αναγνώρισαν τη σημασία ελέγχου του διαδικτυακού περιεχομένου και την ανάγκη να αποτραπούν τυχόν αρνητικές επιπτώσεις των νέων προτεινόμενων κανόνων στα θεμελιώδη δικαιώματα. Είναι σημαντικό να εναρμονιστούν οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας και οι εξαιρέσεις από την ευθύνη που αφορούν τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ευρεία υποστήριξή τους για τις νέες διαδικασίες «ειδοποίησης και δράσης» και τους μηχανισμούς προσφυγής για τους χρήστες, καθώς και για το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός αναφέρεται σε παράνομο περιεχόμενο, όπως ορίζεται από το εθνικό ή το ενωσιακό δίκαιο. Υποστήριξαν επίσης την ασύμμετρη προσέγγιση της πρότασης, η οποία εισάγει διαβαθμισμένες υποχρεώσεις στους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών ανάλογα με το μέγεθός τους και τον αντίκτυπο των υπηρεσιών τους.

Όσον αφορά τις πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες, υποστηρίχθηκε ευρέως η υποχρέωση αξιολόγησης των σημαντικών συστημικών κινδύνων (άρθρο 26). Μερικά κράτη μέλη τόνισαν επίσης την ανάγκη να ενισχυθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και δη της ελευθερίας έκφρασης. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη διερωτήθηκαν κατά πόσον τα προβλεπόμενα μέτρα επαρκούν για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης.

Τα κράτη μέλη υποστήριξαν ευρέως την εισαγωγή, με το άρθρο 22 της πρότασης, της υποχρέωσης για τις επιγραμμικές πλατφόρμες να γνωρίζουν τους επιχειρηματικούς πελάτες τους: ορισμένα κράτη μέλη δε, πρότειναν να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω υποχρέωσης ώστε να περιλαμβάνει άλλους τύπους παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών, καθώς και να επεκταθεί στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να προστεθούν διευκρινίσεις όσον αφορά τις δυνατότητες που διαθέτουν οι εθνικές αρχές να εκδίδουν «εντολές οριστικής αφαίρεσης», οι οποίες θα υποχρεώνουν τις επιγραμμικές πλατφόρμες να αποτρέπουν την επανεμφάνιση περιεχομένου που έχει οριστεί ως παράνομο και αφαιρέθηκε στη συνέχεια. Μερικά κράτη μέλη έκριναν ότι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την καταπολέμηση της διάθεσης προϊόντων παραποίησης/απομίμησης ή μη συμμορφούμενων προϊόντων στις διαδικτυακές αγορές.

γ) **Πεδίο εφαρμογής και στόχος**

Ορισμένα κράτη μέλη έθεσαν ερωτήματα σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της πρότασης, και ειδικότερα σχετικά με τη σχέση μεταξύ του προτεινόμενου κανονισμού και της υφιστάμενης ενωσιακής νομοθεσίας. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή εξήγησε ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει να λειτουργεί ως οριζόντια νομοθετική πράξη, η οποία συμπληρώνει τις υφιστάμενες τομεακές νομοθετικές πράξεις που λειτουργούν ως *lex specialis*. Τα περισσότερα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης την ικανοποίησή τους για το προτεινόμενο επίπεδο εναρμόνισης του κανονισμού, νομική βάση του οποίου είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, τα κράτη μέλη ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς το άρθρο 1 σε ό,τι αφορά το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της πρότασης. Μερικά κράτη μέλη ζήτησαν επίσης πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ των προτεινόμενων κανόνων και των υφιστάμενων εξαιρέσεων από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Για να μην επιβαρύνονται δυσανάλογα, οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής ορισμένων υποχρεώσεων του προτεινόμενου κανονισμού, στο πλαίσιο του οποίου ο ορισμός των εν λόγω επιχειρήσεων βασίζεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ⁴. Μερικά κράτη μέλη ζήτησαν να προσαρμοστεί ο ορισμός των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων στο ψηφιακό περιβάλλον και όχι αποκλειστικά με βάση τα κριτήρια μεγέθους και κύκλου εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως, εκφράστηκαν ανησυχίες ότι με την εξαίρεση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, όπως προτείνεται επί του παρόντος, δεν θα αντιμετωπιστεί η διάδοση παράνομου περιεχομένου μέσω μικρότερων παρόχων υπηρεσιών και, ως εκ τούτου, μερικά κράτη μέλη ζήτησαν προσέγγιση βάσει κινδύνου.

⁴ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

δ) Άλλα θέματα

Πέραν των ανωτέρω, μερικά κράτη μέλη εξέφρασαν την ανάγκη για ευρύτερη συζήτηση και/ή επανεξέταση των ακόλουθων ζητημάτων:

- ενδεχόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της πρότασης,
- κατά πόσον η ρήτρα σχετικά με τις εθελοντικές δράσεις εναντίον παράνομου περιεχομένου (άρθρο 6) επαρκεί για να καταστεί δυνατή η λήψη ουσιαστικής δράσης από τον πάροχο και κατά πόσο χρειάζονται πρόσθετες διασφαλίσεις έναντι της αθέμιτης χρήσης,
- επέκταση του καθεστώτος αξιόπιστων πηγών επισήμανσης παράνομου περιεχομένου σε όλες τις οντότητες που υποβάλλουν ειδοποιήσεις, αποδεικνύουν εμπειρογνώσια και επισημαίνουν παράνομο περιεχόμενο με υψηλό ποσοστό ακριβείας, χωρίς να εκπροσωπούν απαραίτητως συλλογικά συμφέροντα,
- προστασία του εμπορικού απορρήτου των παρόχων υπηρεσιών όσον αφορά την πρόσβαση σε δεδομένα και τις έρευνες,
- διατάξεις σχετικά με τον μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, τη δομή των τελών του και ευθυγράμμιση των διατάξεων αυτών με την οικεία ισχύουσα νομοθεσία,
- ημερομηνία εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού.

11. Μολονότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος κατά τη διάρκεια της πορτογαλικής Προεδρίας, συνεχίζονται οι διεξοδικές συζητήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της πρότασης, στο πλαίσιο μιας σειράς περαιτέρω συνεδριάσεων της Ομάδας «Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη». Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα της πρότασης, τη σημασία της για την ενιαία αγορά και για τη δημιουργία ενός ασφαλέστερου και αξιόπιστου επιγραμμικού περιβάλλοντος καθώς και τη διασύνδεσή της με άλλες πράξεις του δικαίου της Ένωσης, απαιτούνται περαιτέρω εργασίες σε τεχνικό επίπεδο προκειμένου το Συμβούλιο να λάβει πολιτική απόφαση, με τη σημαντική συμβολή της παρούσας έκθεσης η οποία επισημαίνει καίρια πολιτικά ζητήματα.
12. Η Προεδρία θεωρεί ότι η παρούσα έκθεση προόδου παρουσιάζει μία ισορροπημένη σύνοψη των κύριων πολιτικών ζητημάτων που εντοπίστηκαν κατά την εξέταση της πρότασης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

13. Το Συμβούλιο (Ανταγωνιστικότητα) καλείται να σημειώσει την παρούσα έκθεση προόδου της Προεδρίας.